

830 B. INDRENIUS – J. V. SNELLMAN

HUB, JVS handskriftssamling

I anledning af min anhållan till General-Adjutant Krabbe emottog jag för några timmar ett telegram af honom, deri han meddelar att ett skruf-transport-fartyg redan är upplåtet i Baron Stjernvall-Walléens disposition, och att i fall af behof en annan ångare står till tjenst. Marin-Ministerium förbehåller sig utaf finska kronan endast betalning för bränslet, jag förmodar äfven för oljan.

Högaktningsfullt
B. Indrenius 10

Söndag morgon.

831 B. INDRENIUS – J. V. SNELLMAN

HUB, JVS handskriftssamling

Välborne Herr Senator och Riddare.

På de skäl Herr Senatorn anfört har Grefve Adlerberg samtyckt till att Herr Senatorn först i Thorsdag afgår härifrån, och önskan att Herr Senatorn ville hemta med sig till Petersburg uppgift på de undsättnings-åtgärder som redan äro gjorde och som ännu förestå att göras m. m.

Välborne Herr Senatorn och Riddarens

ödmjukaste tjänare
B. Indrenius 20

Måndag.

832 G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 2. XI 1867

HUB, JVS handskriftssamling

Välborne Herr Senator.

I den förhoppning, att denna skrifvelse ungefär samtidigt med Herr Senatorn anländer till Helsingfors, har jag velat helsa på med några rader inän jag på något mer än 2 veckor begifver mig af till Haapajärvi och Salo härader, för att i sammanhang med de af Kejsrerliga Senaten anbefallda restundersökningarne och låne-anstånds-frågan vid Kommunalstämmor handlägga några af länemötets propositioner,

Det var kanske mindre välbetänkt af mig, att föreslå *räntefria* lån till ängsdikningarne, men pro primo, taget ifrån undsättningsarbets-sidan, tyckte jag det redan vara en Vinst, att få heldst Kapitalet åter och pro secundo, telegraferade jag om saken, så att förslaget, i den delen, kunnat ändras inän någon verkställighet kom i fråga. Det var å andra sidan icke riktigt lyckligt, att ovilkorligen fordra församlingarnes garanti, ty de flesta komma, befarar jag, att vägra densamma och så förloras med kungörelser, laga tid m. m. så mycket tid, att arbetena icke hinna komma till stånd och då få nedre bestyrelser lof, att anlita sina klena resurser straxt ifrån hösten, i stället för att de, i motsatt fall, kunnat spara dem till den strängare vintertiden.

Emellertid har jag nu, enligt Herr Senatorns önskan, insänt förslag till jemväl andra Undsättningsarbeten, hvilka dock, till större delen, 40 50

icke kunna ifrågakomma förr än vid bar mark nästa år. Ännu ämnar jag anhålla om brobyggnader i Pyhäjärvi, så snart kostnadsförslagen blifva färdiga, äfvensom jag önskade få veta på förhand, om Uleåborgs stad kunde hafva någon utsigt, att yttermera erhålla något lån till slutförande af brobyggnaden, som vore ett ypperligt undsättningsarbete och allaredan gifvit god förtjenst åt hundradetal arbetare i par års tid. Meningen vore nemligen, att uppföra 3:dje bron jemväl af träd, hvarigenom all arbetsförtjenst skulle komma eget land tillgodo, så mycket nödvändigare, som i år högst få fartyg bygges (mig veterligen endast ett par i Brahestad).

10

Importen gestaltar sig nu som följer:

Enskild: Till Torneå 9 832 tunnor (1 500 Mattor ännu icke anlände, på väg sedan 16 Oktober af hela partiet kan för eget land påräknas högst 7 500 tunno>r.)

– Brahestad 4 800 –

– Kajana 4 885 –

– Uleåborg 16 455 – (deraf 1 600 Mattor ännu på väg).

Summa 35 772 tunnor, och då förskott utgifvits endast för circa 10 000 tunno>r, så blir förskottet pro tunna *totalimport*, icke stort. Härutöfver tager Candelin ännu 750 tunnor ifrån Archangel till Pudasjärvi.

20

Krono: Till Kajana 2 600 M<at><o>r Brahestad 3 900 M<at><o>r Uleåborg 3 965 M<at><o>r motsvarande tunnor 13 081 eller in totum tantum 49 603 tunnor, förutom hvad som om vintern tages ifrån Savolax, Archangel, Ishafvet, äfvensom mindre poster till Kalajoki, Ijo, Kemi m. m.

30

Vi hafva Herr Senatorns energi sålunda att tacka för en stor, god reserv i Kronomagasinerna, men lyckligt hade varit, att jemväl hafva något *vårutsäde*, ty deruppå blir svår brist. Vi skola nu se till hvad vi möjligtvis kunna sjelfva spara, jag skyndar icke med att erbjuda räglån för deposition, emedan några församlingar, tillfölje af derom till länemötet gjord proposition, redan vidtagit åtgärder att deponera spanmål och hypothlicera den i Föreningsbanken (Muhos, Wihandi, kanske framdeles flere).

40

Teckningen för slöjdbolaget har sammanbragt 7 500 à 8 000 F<inska> m<ark> icke mycket men något att börja med. ||Synnerhet då Commissions handel kan förenas med bolagets verksamhet.|| Ett cirkulär till Komm<unal> Styr<elserna> rörande detta ämne bifogas ödmjukast. – Den deri omnämnde fabrikationen af *trädråd* till *tändstickor* är en alldeles ypperlig fundering, hvarom länearkitekten Lindqvist utförligt, på tre fullskrifna ark, tillskrifvit mig ifrån Malmö, hvarförutom man derstädes åt mig förärat modell till hyfvelbänk, hyfveljern, profver m. m. 100 000 tals miljoner tändstickor tillverkas och utskeppas ifrån Malmö-Cellfångelse till Danmark och England, göres der, i Skåne!, af dyrt råmaterial (14 R<iksdale> riksmünt för *furu* stock till 1 million stickor). Hvilket tillfälle att tillgodogöra plankändorne vid våra sågar och huru passligt arbete vid fattighus m. m.! Så snart modellerne anlant, skall jag skicka Herr Senatorn afskrifter af beskrifningarne, ritningar m. m. som nu cirkulera hos våra sågegare, hvilka synes hafva blifvit angenämt syrprenerade af det praktiska i denna sak.

50

Genom Herrarne Bergbom, som gjort förfrågningar på flere håll, har jag erhållit underrättelse om möjligheten att afsätta några artiklar i större massa: *Grankåda*, rå men *ren*, kan utföras och betalas i Lybeck med 3 till 3 L<yskska> m<ark> 8 s<killing> pro centner – *Tallkåda* kan icke utföras rå, men låter väl fabricera sig till hartz (colonium) härstädes

och bär då transporten; ifrån Hamburg låter det litet mindre gynnsamt, för hartz endast omkring 1 F<insk> m<ark> pro L^g. – *Bark*, i synnerhet sådant af *vide*, kan också bära export, färdigt stampad och torkad, men man vill först se profver. I dessa dagar afgår härifrån, med en jernlast till *Riga*, genom Herrar Ringvalls försorg, såbeskaffad bark. Terpentintinstruktörerne komma först i morgon, eller dagen före min afresa, så att jag mycket litet hinner tala med dem; men jag har dragit försorg om, att allting för deras räkning är iordningställdt. Inga vanliga käril kunna begagnas för denna flygtiga vara, hvilket är en stor olägenhet, 10
hvarför jag heldre såge den vinnas endast som biprodukt och hartzerne, bierpech m. m. blifva hufvudprodukt. De trafikerande vilja icke höra talas om terpentint, emedan lager af denna vara, tillverkade af Reuter; Sjöberg, Bergdahl (Pyhäjärvi, Uleåborg) ännu skola ligga oförsålde utomlands. Men kanske att Herrarne Qvist et Siven hafva att föreslå något godt förpackningssätt, då blefve det en annan sak. Om de visste att föreslå något lempligt bruk af *beckolja*, så vore det ock en god sak, i hvilket afseende jag anvisat våra beckfabrikanter att rådfråga dem.

I den förhoppning att Herr Senatorn, för ögonblicket åtminstone, sluppet en del af sina många bekymmer, sedan efter hvad jag låtit mig berättas, det utländska lånet erhållits, och bedjande om ursäkt för detta 20
långa, vidlyftiga och i hast skrifna bref har jag äran teckna mig med utmärktaste högaktning och tillgifvenhet,

Välborne Herr Senatorns
Ödmjukaste tjänare
G. v. Alfthan

Uleåborg den 2 November 1867.

833 F. K. J. NYBOM – J. V. SNELLMAN 5.XI 1867 30 *RA, JVS samling*

London 5 Novemb. 1867.

Herr Senator Joh. Wilh. Snellman.
Helsingfors.

Mitt värdsamma senaste var af den 31 p<ost<eri>o *Granit*. Efter mångfaldiga försök att finna det billigaste materiel för gatläggning i London & öfriga städer i England anser man nu att granit-kuber bäst motsvara ändamålet. Till kantenaf trottoiren begagnas äfven granit. 40
Äfven för andra ändamål än gatläggning finnaer granit användning & denna sten begynner mer & mer inta sandstens plats vid brobyggnader, hus, &c. Konsumtion af granit är derföre i tilltagande. En medlem af Hackney distriktets Board of Works sade mig att de icke på kortare tid än 6 månader kunde få någon sten för gator som de ämnade stenlägga i sitt distrikt.

Denna artikel kommer nu från Aberdeen & från Guernsey samt en liten del från Wales. Handeln med denna artikel ligger för närvarande i händerna på några få hus här i London, hvilka sjelfva ega granitbrott eller äro intresserade i sådana & det är derföre svårt att fåreda på fritt ombord priset i Thames. 50

Kuberna som användas till gatläggning kallas »pitchings» & äro
3 eller 4 tum tjocka
6, 7, 8 eller 9 tum breda eller djupa,
4 x 9 lärer kanske vara det vanligaste. De kunna vara längre eller